

I stedet foreslås som nævnt, at der fastlægges vækst mål for statens og den samlede offentlige sektors ressourceforbrug fordelt på kollektivt konsum og offentlige investeringer.

De foreslåede udgiftsmål er i realiteten strammere end det, der er realiseret under 7 års borgerlig regering. Visse demografiske faktorer vil bidrage til, at målet bliver lidt mere overkommeligt i 90'erne. Men der vil også i 90'erne være betydelige opgaver, der uundgåeligt kræver flere ressourcer: efteruddannelse, afskaffelse af ventelister til børnepasning og omsorg for et voksende antal meget gamle medborgere.

Det vil stille meget store krav til omprioritering fra områder med faldende til områder med stigende »kunde«-antal, og det vil stille meget store krav om fortsat omstilling og modernisering i alle dele af den offentlige sektor, hvis de nye krav skal imødekommes med en så begrænset tilvækst i det samlede mand-skabs- og ressourceforbrug, som der lægges op til.

Det er en samstemmende vurdering fra formændene for Kommunernes Landsforening og Amtsrådsforeningen og Københavns Kommunes overborgmester, at der ikke kan stilles strammere mål for kommunerne.

Kommunerne skal have mulighed for at omsætte en eventuel konjunkturfordel i lavere skatteprocenter, men en aftaletekst kan ikke fastlægge bestemte mål.

Overførselsindkomster

Med uændret konjunktur og uden standardforbedringer mener Budgetdepartementet, at man i 1990'erne er nede på 1 pct. opdrift i stedet for de 3, der er erfaringen for 1980'erne.

Med den forudsete beskæftigelsesudvikling vil bedre konjunkturer automatisk trække ca. 1,25 pct. ekstra fra årligt.

Selv med Finansministeriets forudsætninger om demografisk betinget opdrift på ¼ pct. årligt og opdrift som følge af »adfærdstilpasning« på ¼ pct. årligt kan der således med fremgang i beskæftigelsen opnås et fald i det reale udgiftsniveau for overførslerne på mindst ¼ pct. årligt.

Det samlede fald kan meget vel vise sig at blive større:

- Meget tyder på, at den demografiske opdrift er skønnet for højt af Finansministeriet.
- Dette kan dog i 1990-93 blive delvis afbalanceret af en vis fortsat opdrift som følge af tidligere politiske beslutninger (resten af samspilsløsningen for pensionister og slutoptrapningen af ulandsbistanden til 1 pct. af BNP).

- Dertil kommer, at Socialdemokratiet vil arbejde for en række systemændringer, der imødegår eventuelle tendenser til utilsigtet standardglidning og adfærdsbetinget vækst i udgifterne til overførsler.

- Der må ske en udmøntning af det socialdemokratiske dagsordensforslag, som Folketinget vedtog i maj 1989, jf. Folketingstidende 1988-89, forhandlingerne sp. 10268 og sp. 10292, om fremtidig regulering af alle overførsler i takt med årslønsudviklingen for de beskæftigede med virkning fra og med 1991.

- Samtidig med en større skattereform med bruttoafgift på løn- og erhvervsindkomst til væsentlig aflastning af den personlige indkomstskat kan alle satser for skattepligtige indkomstoverførsler ned-sættes.

- Specielt satserne for de sociale pensioner ombe-regnes, så særlige personskattefordele for pensionister afskaffes og uændret disponibel købekraft for typiske pensionister i stedet sikres over pensionstillæggene (jf. beslægtede regeringsovervejelser om »bruttoficerings«).

- Forringelser af efterlønsordningen må fuldstændig afvises. Men der må tages fat på overvejelser om, hvordan man kan lette mere fleksibel tilbagetrækning for ældre gennem delefterløn og større overenskomstmæssige muligheder for deltidsarbejde for ældre.

- Arbejdsmarkedspension vil med uændrede regler automatisk aflaste udgifterne til indkomstbestemte ydelser.

- Refusionsprocenterne for kontanthjælp, sygedagpenge og fortidspension må harmoniseres.

- Sygedagpengereglerne reformeres i overensstem-melse med Sygedagpengeudvalgets indstilling. Forenkling af satsberegningen medfører en vis forbedring for de lavestlønnede, arbejdsgiverne får længere dagpengeforpligtelse for faste medarbejdere, men mindre risiko ved at ansætte ny og ukendte, og den maksimale dagpengeperiode forkortes til 52 uger.

- Forudsætningen for afkortning af dagpengeperioden er dog, at der er etableret særlig revalideringsindsats og -ydelse, og at der er dispensation for folk, der er på venteliste til sygehusbehandling. En effektiv revalidering skal være vejen til at begrænse tilgangen af førtidspensionister.

I sammenhæng med skattereform II gennemføres forhøjelse (bruttoficerings) af de faste takster for kontanthjælp, samtidig med at der indføres personskattepligt af ydelserne, så de disponible beløb fastholdes uændret.